

27.08.2008 г.
СФЕРА ИК ©

АРХЕА

ПРЕСБЮЛЕТИН

"Асоциация АРХЕА" е основана на 22.06.2002 г. от група ценители на Културно-историческото ни наследство. Обединилата ги идея е опазването и устойчивото развитие на Културното Наследство (КН) в Република България.

Понастоящем в асоциацията членуват юристи, историци, археолози, геофизици, реставратори, антиквари, колекционери и др.

Още със създаването си АРХЕА предприе редица дейности свързани с реформата в сферата на културното наследство. Финансирахме допечатка на книгата "Културно-исторически ценности / правни аспекти" и разпространихме безплатно над 500 бр.

През 2002 г. след внасянето в парламента на правителствения Проект на "Закон за паметниците на културата" (ППЗПК), Асоциация АРХЕА за броени дни разработи свой алтернативен проектозакон.

На 29.10.2002 г. в Комисията по Култура в НС Асоциация АРХЕА постави на преден план нуждата от реформа в сферата на КН и представи алтернативния си проектозакон.

Обсъждането показва, че неправителствените организации са против правителствения проект. За съжаление в последствие тази консолидация "против" ППЗПК не можа да прерасне в консолидация "за" императивите на бъдещата реформа.

Това наложи със собствени сили и средства да започнем работа върху "Стратегия за опазване и устойчиво развитие на културно-историческото наследство в Република България". Тази наша инициатива цели да насочи творческата енергия и волята на всички съпричастни (учени, културни дейци, общественици, политици и др.) към ново осъзнаване на културно-историческото ни наследство (КИН) като национален капитал, който следва да се развие в една модерна индустрия.

Представените в публичното пространство "Основни насоки" (първа част на стратегията) са исторически обосновани и съобразени със съвременните реалности, с оглед съхраняване на нашата национална и културна идентичност в днешния интегриран и бъдещия глобален свят. Те следва внимателно и задълбочено да се анализират и доразработят в една Стратегическа програма. Работата върху последната продължава.

След първоначалното добро приемане на нашия алтернативен Проект на "Закон за паметниците на културата" и на първата част на стратегията ни, последваха множество положителни отзиви от държавни институции и неправителствени организации. Поради това УС на Асоциация АРХЕА взе решение за разработката на изцяло нов законопроект.

Основната идея бе проекта да съответства на съвременните общественоикономически отношения и да отговори на изискванията за бъдещото ни членство в Европа. Признаваме, че предизвикателството бе твърде голямо, но положителните отзиви към нашите разработки ни убедиха, че има разбиране към новите виждания за реформата в сферата на културното наследство у нас.

Започнахме работа с малък екип и ограничен бюджет. Не след дълго вече разполагахме с работен вариант на проектозакона. Последния в тази му фаза бе представен и съгласуван с ръководни органи в МК, ръководствата на някои неправителствени организации и колекционери. Понататък се постаряхме да вземем предвид всички забележки, а за онези, които не можеха да бъдат представени в нормативен вид, оставихме проекта отворен.

След една основна преработка отново предоставихме проекта на ръководни органи в МК, някои неправителствени организации и колекционери. Въпреки, че отзивите са положителни, ние съзнаваме още колко много работа предстои върху този проект, за да може той успешно да положи основите на реформата в сферата на културното наследство у нас. Понастоящем продължаваме неговото усъвършенстване.

След последвалите промени в МК там бе подета инициатива за разработването на нов проект на устройствен закон. Работата обаче твърде дълго се проточи и постепенно се премести в Комисията по култура в НС. Въпреки, че по този проект са търсени идеи от много специалисти, той е работен "на тъмно" и само съставителите му знаеха (до внасянето му в парламента) какво има в него.

Поради липсата на прозрачност Асоциация АРХЕА не счете за уместно да участва с каквито и да е свои предложения, още повече, че нашият нов проектозакон вече беше в публичното пространство.

Трябва да признаем, че бяхме неприятно сюрпризирани, когато се запознахме с Проекта на Закон за културното наследство (ПЗКН), внесен в НС от г-жа Чилова и групата народни представители.

Наложи се веднага да излезем с позиция "против" и да потърсим възможности за консолидация с други неправителствени организации. Това не бе трудно понеже дори тези организации, които бяха дали свои предложения в Комисията по Култура се оказаха подведени и не ги откриваха в текстовете на ПЗКН.

Така Асоциация АРХЕА се включи в разработката на едно общо становище, представено на Вашето внимание. По-късно УС на Асоциация АРХЕА натовари експертна група да разработи "Правен анализ на конституционносъобразността на чл. 140 от ПЗКН", също представен на Вашето внимание. Важно е да отбележим, че основната философия на ПЗКН се базира на текстове противоречащи на Конституцията на РБ и множество от действащите закони.

Въпреки, че обстановката в сферата на културното наследство е критична, надяваме се всички да осъзнаят, че внесения в НС ПЗКН не води до очакваната от всички реформа. Той е пореден опит за ново легитимиране на неработещия държавен монопол и налагане на остарели вече разбирания за устройството на тази система.

Асоциация АРХЕА

Председател - Николай Янков
Научен секретар - Велин Аргатски

За контакти:

0888 352 927
0876 326 329

arhea@mail.com
<http://archaeology.zonebg.com/law.htm>

(на посочената страница от сайта на асоциацията са поместени нашите становища, правни анализи, нашата стратегия, нашия нов проектозакон, международноправните актове по които РБ е страна и др. документи)